

Kendelse

afsagt den 3. august 2017

Sag nr. 17-70-01144

[Klager]

mod

Radio24syv

[Klager] har klaget til Pressenævnet over et indslag i en radioudsendelse i Radio24syv den 3. maj 2017, idet han mener, at god presseskik er tilsidesat.

[Klager] har klaget over, at han ikke blev oplyst om, at en telefonsamtale blev optaget, og at optagelsen efterfølgende er afspillet i Radio24syv.

1 Sagsfremstilling

Den tidligere skatteminister, [Klager], blev den 2. maj 2017 ringet op af en journalist fra Radio24syv. Dagen efter, den 3. maj 2017, bragte Radio24syv et indslag med telefonsamtalen mellem journalisten og [Klager] (S). Af udsendelsen fremgik følgende:

”[Ringetone]

[Klager] (tager sin telefon): Det er [Klager].

Studievært: Goddag [Klager], det er Brian fra Radio24syv.

[Klager]: Goddag Brian, hvad kan jeg gøre for dig?

Studievært: Ja men, det vil jo vise sig. Altså [Klager], vi prøver jo at få indkredset det her med SKAT, og de problemer der var i årene tilbage, og der er jo så mange krav fra alle mulige mennesker, om at der skal være en undersøgelseskommission og alle mulige ting. Og der sad vi og tænkte på herinde, det gider vi altså ikke sådan noget. Det er jo meget nemmere, hvis man bare laver en form for hotline, hvor tidligere skatteministre sådan set bare kan indtale: Hvad kunne jeg have gjort bedre? Eller hvad det nu kan være, man synes, man vil sige. Så er det jo faktisk overstået. Så behøver vi ikke alle de der ”abekasterier”. Så er det gjort. Det tænkte vi faktisk, var det nemmeste.

[Klager]: Det er fint. Det lyder, som noget I bare foreslår, og så deltager jeg ikke i det. Men det var hyggeligt at snakke med dig.

Studievært: Vil du ikke være med?

[Klager]: Nej.

Studievært: Nå. Nå.”
[Opkaldet bliver afbrudt.]

Af en efterfølgende mailkorrespondance mellem [Klager] og Radio24syvs ansvarshavende chefredaktør fremgår følgende:

”Kære [Klager]
 Tak for snakken. Her er det vi har bragt i morgenudsendelsen. Det er – som du kan høre Brian der suverænt taler mest – og efter min bedste overbevisning fremstår du helt neutralt som en der blot ikke vil medvirke – og det siger du så.”

[Klager]:

”Hej Jørgen
 Efter at have hørt klippet går det op for mig at I jo faktisk har optaget interviewet hvor Brian sidder i et studie. Det vil med andre ord sige, at det har været jeres hensigt at lydklippet skulle bringes i radioen. Så meget desto mere føler jeg faktisk, at I har brudt med god skik ved ikke klart fra start at oplyse hvad hensigten er med opkaldet.”

Radio24syv:

”Kære [Klager] – hele formålet med at ringe dig op var naturligvis at lave et interview. Men det når Brian ikke frem til at forklare dig. Og da du så ligger på – vælger vi at bringe det som et citat. Men jeg anerkender, at Brian ikke siger det til dig. Det betragter vi som en parallel situation til en henvendelse fra et dagblad.
 Du ringes op – du siger det vil jeg ikke medvirke til – det skriver avisen, at du ikke vil.
 Derfor har vi anset det som uproblematisk at bringe din kommentar.
 Men jeg tager naturligvis til efterretning, at du føler dig misbrugt – og det beklager jeg.”

[Klager] klagede efterfølgende til Pressenævnet.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager]s synspunkter

[Klager] har anført, at Radio24Syvs anvendte en skjult optagelse i en radioudsendelse.

[Klager] har anført, at han tirsdag den 2. maj 2017 kl. 16.01 blev ringet op af en journalist fra Radio24Syv. Telefonsamtalen havde karakter af en henvendelse om medvirken i et indslag i radioens nyhedsflade. Dette ønskede han ikke at medvirke i, hvilket han gjorde journalisten opmærksom på og afsluttede samtalen. Samtalen varede cirka et minut. Han blev ikke oplyst om, at samtalen blev optaget, eller at journalisten sad i et radiostudie under opkaldet. Efterfølgende modtog han kl. 18.01 følgende SMS fra journalisten:

”Kære [Klager]. Du skal vide dette:

Jeg optog jo vores korte samtale om vores "hotline" om SKAT, hvor du ikke ville være med.

Det vil undtagelsesvist blive afspillet i morgen.

Det er [Nyhedsredaktøren], du skal diskutere den med, hvis du er utilfreds med det. Begrundelsen for at afspille det er, at det handler om mange penge.

Venligste hilsner

Brian”

[Klager] har hertil anført, at han efterfølgende klart og tydeligt gav udtryk for, at han opfattede det som uetisk ikke at oplyse om, at telefonsamtalen blev optaget og efterfølgende ville kunne anvendes. Dette burde være oplyst ved samtaleens indledning, at den blev optaget.

[Klager] anmodede om, at redaktionen undlod at anvende optagelsen. Denne anmodning blev afvist. Selv om journalisten i sin SMS angiver, at ”*Jeg optog jo...*”, så er det ikke et udtryk for, at [Klager] blev oplyst om det under telefonsamtalen. Dette anerkendte journalisten også efterfølgende i en SMS, hvor han skrev: ”*Jeg nåede ikke at sige det.*” [Klager] er uenig i chefredaktørens bemærkning om, at han udtaler sig ”*helt neutralt som en der blot ikke vil medvirke – og det siger du så*”.

[Klager] har anført, at der er tale om en relativt beskeden sag, men at han finder sagen principiel. Ifølge klager er journalisten tydeligvis selv opmærksom på, at det er god skik at gøre opmærksom på, når en samtale optages og kan offentliggøres.

2.2 Radio24syvs synspunkter

Radio24syv har anført, at radiostationen optog og bragte en ganske kort samtale med [Klager], hvori klager afviste at medvirke - efter at journalisten havde anmodet ham om at forholde sig til sit eget ansvar for en række alvorlige sager i SKAT og Skatteministeriet. [Klager] var skatteminister i SR-regeringen den 2. september 2014 - 28. juni 2015 og er nuværende medlem af Folketinget.

En omfattende gennemgang af en række oplysninger og dokumenter, Radio24syv og en række andre medier har foretaget, viser, at SKAT i årene fra 2012-2015 blev offer for et omfattende bedrageri med udbytteskat, der har kostet statskassen mindst 12,3 milliarder kroner. Radio24syv har anført, at det fremgår af materialet i sagen, at svindlen især fandt sted i begyndelsen af 2015 og frem til sommerferien samme år. I dette tidsrum alene blev der bedraget for 7,8 milliarder kroner, hvilket svarer til 36 millioner kroner om dagen.

Radio24syv har anført, at det står klart, at SKATs særlige inddrivelsessystem EFI (Et fælles inddrivelsessystem) i samme periode, fra 2014 og frem til september 2015, var nær kollaps. Det er veldokumenteret, at centrale embedsmænd i Skatteministeriet, herunder departementschefen, var fuldt ud orienteret om alvorlige problemer med EFI, der fik gælden til det offentlige til at vokse, men mere alvorligt, at SKAT i strid med forvaltningsloven foretog ulov-

lig inddrivelse af forældet gæld. [Klager] var skatteminister i perioden, og Rigsrevisionen har udtalt alvorlig kritik af forløbet.

Radio24syv har anført, at det er helt afgørende og af væsentlig samfundsmæssig betydning at belyse og afdække forholdene i SKAT og ikke mindst det politiske ansvar herfor i det seneste årti. [Klager]s ansvar må anses for at være ganske betydeligt.

Radio24syv har gentagne gange forgæves forsøgt at få [Klager] og en række af de øvrige skatteministre i perioden til at medvirke i interviews om deres ansvar i skattesagerne. [Klager] og andre skatteministre var uvillige til at deltage i traditionelle kritiske interviews. På den baggrund besluttede Radio24syv at stille ”mikrofonen” til rådighed, således at [Klager] selv kunne redegøre for, hvilket ansvar han måtte føle for de kritisable forhold i SKAT. Det var formålet med henvendelsen og formålet fremgik tydeligt af den optagelse, som blev bragt i radioen. Radiostationen offentliggør sjældent optagelser af denne karakter, idet de ikke tjener til at belyse en sag, når samtalen afsluttes uden, at der fremkommer synspunkter eller viden af betydning.

Radio24syv kunne have valgt at citere [Klager] for det, han svarede på journalistens henvendelse. Det ville typisk være den metode, et dagblad ville anvende. Som radiostation valgte man at bringe journalistens forespørgsel og [Klager]s kortfattede svar, så lytterne fik mulighed for at høre den fulde sammenhæng.

Radio24syv har herudover henvist til følgende kendelser fra Pressenævnet: Kendelse af 23. august 2005 i sag nr. 2005-6-0195, kendelse af 25. februar 2014 i sag nr. 13-70-00557 og kendelse af 6. maj 1997 i sag 1997-0016.

Den ganske korte kommentar fra [Klager] kan sammenlignes med de citater om ”ingen kommentarer”, ”det vil jeg ikke udtale mig om” og lignende korte afvisninger som dagligt bringes i medierne.

Under henvisning til ovennævnte kendelser og den almindelige journalistiske praksis i Danmark - at erfarne politikere som [Klager] må være vidende om, at samtaler med journalister, der præsenterer sig klart og tydeligt som udgangspunkt optages, og at samtaler som ikke er til baggrund kan offentliggøres – har Radio24syv afvist at have tilsidesat god presseskik i sagen.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Martin Lavesen, Turid Fennefoss Nielsen, Lene Sarup og John Meinert Jacobsen.

Offentliggørelse af telefonsamtaler

[Klager] har klaget over, at Radio24syv offentliggjorde hans afvisning af at ville medvirke i et radioprogram. Klager var ikke oplyst om, at samtaler blev optaget.

På baggrund af lydoptagelserne lægger Pressenævnet til grund, at journalisten fra Radio24syv ved samtalen med [Klager] præsenterede sig og oplyste, at han ringede fra Radio24syv. [Klager] var således fra samtalsens begyndelse bekendt med, at han talte med en journalist.

Det er Pressenævnets opfattelse, at en lydoptager i dag må anses for at være et almindeligt journalistisk arbejdsredskab, og at en person, som taler med en journalist, må være forberedt på at samtalen optages. Det er videre nævnets opfattelse, at i de tilfælde, hvor skrevne medier efter en telefonsamtale kunne have bragt en udtalelse som citat, kan elektroniske medier også bringe et uddrag af optagelsen som lyd.

Pressenævnet finder, at situationen ikke kan sidestilles med de tilfælde, hvor der er tale om en udtalelse til citat. Nævnet har lagt vægt på, at [Klager] klart afviste at ville deltage i et interview og ikke udtalte sig. Under henvisning til optagelsens karakter, herunder at den ikke kan anses for krænkende for [Klager], finder nævnet imidlertid ikke grundlag for at udtale kritik af Radio24syv for at offentliggøre optagelsen i det konkrete tilfælde.